

לעשות תשובה בתא הטייס

ללכת להיפרד מימית, לבכות עם המפונים, אבל לדעת ששילמנו מחיר לשלום.

פתאום, בשיחה אחת בתא הטייס בארבעים דקות טיסה, אני מצליח לראות את זה אחרת. יכול להיות שהוא צודק. בטוח שהרבי צדק. היום אנחנו מבינים שהסיפור של שלום בשכונה שלנו הוא בכלל לא שטחים, אלא עוצמה. זו הסיבה שנשיא סוריה, אחרי שנגסנו לו שטחים בתוך סוריה - או יותר נכון: החזרנו שטחים שלנו בסוריה - רוצה איתנו שלום, למרות שהגולן בידינו, ולמרות כל הדרישות שלהם.

הסיפור במזרח התיכון הוא לא שטחים תמורת שלום, אלא עוצמה מביאה שלום. השלום הוא סחורה שרק יהודים שמחים בה. שלום הוא לא סחורה שהעולם הערבי מתהדר בה, הוא נקודת חולשה. זו נקודה שמגיעה מתוך הבנה שיש משהו שהוא חזק ממך. אצלנו, שלום הוא שאיפה למצב; בעולם הערבי - זהו סוג של נחיתות שמביא להסכם זמני, ואז השלום הופך למלחמה.

כאן הטעות - לקחנו את השלום שאנחנו מייבאים לעצמנו פנימה,

והשלכנו אותו על שכנינו. והנה, השם יתברך מראה לנו, אחרי המלחמה באיראן, שאפשר להיות חזקים ואפילו יבקשו ממך שלום. ועדיין, זה לא השלום שאנחנו מעוניינים בו. השלום האמיתי, הוא השלום הפנימי שלנו. כשיש אמת - יש שלום, אומר רבי נחמן. האמת היא שזו אדמת ארץ ישראל, והאמת היא שאין לנו בכלל רשות לסחור בה. והאמת היא שהיינו צריכים להקשיב לדברי הרבי ולעוד דעות לא פופולריות שאמרו לנו שאפשר לעשות שלום, אבל למה לתת אדמה? שלום הוא בעצם הבטחה לצד השני שתיתן לו יציבות, שתן לו שגשוג, שתן לו את העמידה שלך - ולא את ההתרפסות. כל זה השתבש עם השנים, אבל השבוע קיבלנו תזכורת מכל מיני כיוונים.

**שלום הוא לא סחורה
שהעולם הערבי מתהדר
בה, הוא נקודת חולשה.
זו נקודה שמגיעה
מתוך הבנה שיש
מישהו שהוא חזק
ממך. אצלנו, שלום הוא
שאיפה למצב; בעולם
הערבי - זהו סוג של
נחיתות שמביא להסכם
זמני, ואז השלום הופך
למלחמה**

טוב, לא שאני חושב שצריך לחתום הסכם שלום עם סוריה, אבל עצם זה שהסורים מדברים איתנו על שלום ולא בנוסחאות הקודמות, מקדם אותנו למציאות החדשה הזו. זה ששבט ג'עברי בחברון פתאום רוצה שלום, זה רק בגלל שאתה חזק.

אחת המסקנות שלי, אם כן, היא שקודם כל, לא לחשוב על השלום עם סוריה ב'שים שלום טובה וברכה' בתפילת שמונה עשרה, אלא לחשוב על השלום הפנימי, על האמת הפנימית שלנו שמביאה את השלום, על האמת הפנימית שלנו שמביאה ניצחון במלחמה, שניצחון מביא שלום. נחשוב על האמת שלנו שארץ ישראל היא קדושה, ושצריך להקשיב למי שדיבר בשם האמת שהסכמים של שטחים תמורת שלום, זו טעות.

ובכן, קודם כל אני עושה תשובה על זה שחשבתי שהשלום הוא משהו, וקיבלתי הוכחה שהוא משהו אחר. השם יתברך הראה לנו בשבועות האחרונים את המונח האמיתי של השלום. בפנים - שלום פנימי, שלום בעצמי, שלום של טובה וברכה; ובחוץ - שלום שהוא תוצאה של כוח. לאט לאט אנחנו מתעוררים לזה ומבינים את זה. לא ציפיתי שהטייס יצטט את הרבי מלובביץ', אבל תמיד הדברים הללו קורים במקומות הכי לא צפויים. הגיע הזמן להקשיב למה אמרו לנו, לראות איפה טעינו, ולעשות תשובה.

להצטרפות לקהילה של צבי יחזקאלי

השבוע, בברכת 'שים שלום', האחרונה בתפילת שמונה עשרה, עלה בי הרהור. שלום, המילה הזו, הייתה כל כך שגורה השבוע בכל הכותרות. כותרת אחת זעקה: שלום עם סוריה, השנייה אמרה: שלום עם חמולות פלסטיניות בחברון, שזה כבר ממש חידוש. רק לחשוב כמה גלגולים עברה המילה הזו, שעליה אנחנו מתפללים כבר אלפי שנים. מה שבטוח, שהשלום הזה שעבר כאן הוא כנראה מונח אחר לגמרי ממה שאנחנו מתפללים עליו.

לפעמים, בשיחות קטנות עם אנשים, מגיעות תובנות גדולות. לאחרונה, באחת הטיסות שלי לאילת לצורך הרצאה, עם כניסתי למטוס פגשתי את אחד הטייסים שהזמין אותי פנימה לתא הטייס. שאלתי אותו מדוע הוא מזמין אותי, אז הוא אמר שמשעמם לו בטיסות האלה, והוא רוצה קצת לדבר... טוב, נו, ארבעים דקות... 'נקודת החבר', 'בחינת הקשבה', בחינת שיחת נפש עם טייס, למה לא?

במקביל, כל החושים שלי נדרכו. רק להיזהר לא לדרוך על יבלות פוליטיות בצל המלחמה, לא להיכנס לנושאים רגישים, אלא פשוט ללכת על המשותף. זו המשימה ששמתי לי לנגד עיני מאז השביעי לאוקטובר - לדבר על הטוב, ופחות על המחלוקת. לא שאני לא יודע לדבר על מחלוקת, ולא שאני לא אוהב להתווכח, אבל בשעות הפנאי שלי אני מעדיף לא להיכנס לוויכוחים. אני משתדל להתאבק בתכונותיהם של שליחי חב"ד, עם החיוך הנצחי ועם ראיית הטוב הבלתי-נגמרת. ואז הטייס אומר: "שמע, קראתי את הספר שלך...".

"הו, זה כבר טוב", אמרתי לו, "ומה אתה חושב?"

"אני חושב", אמר, "שאתה לא עלית על הנקודה".

"מה הנקודה?", שאלתי.

"אתה רואה בהסכמים הפלסטיניים הסכמי סוס טרויאני. זה ברור, כיוון שהצדד המקדים להסכמים הללו התרחש בסוף שנות ה-70, ועד היום הוא נתפס כשלום הכי יציב שלנו, אבל שם החלה הטעות".

"איפה?", שאלתי, "בהסכמים עם מצרים?"

"כן", הוא אמר. "ההסכמים עם מצרים - רואים אותם היום כהסכמים ראויים, בה'שעה שהמצרים מכניסים דייוויזיות לסיני, חימשו את החמאס, ויש שאומרים שאפילו היה להם חלק ב-7 באוקטובר. אבל - אומר לי הטייס - אם ניקח את דברי הרבי מלובביץ' שאסור למסור שטחים, אנחנו מבינים היום כמה הוא צדק...".

"השלום עם מצרים היה טעות!", פסק הטייס, "ומשם התחילה כל ההידרדרות שלנו".

עוד מבטים על ים המלח ועל מדבר יהודה, והנה הנחיתה. שתיקה בתא הטייס.

"למה אתה שותק?" הוא שואל.

"אני חושב על מה שאמרת", השבתי.

עבורנו, השלום עם מצרים נתפס כויתור כואב עצום על סיני, אבל בתמורה סיימנו פרק של מלחמה עם המצרים. היום אנחנו מבינים שהמצרים עדיין מגדירים אותנו אויב, והם לגמרי לא הוציאו את המלחמה מהלקסיקון, אבל עדיין זה שלום שגידלו אותנו עליו...